

1. Referentie

Referentie	Houtepen, J.C.M. (2002). Nieuwe uitdagingen voor het vrijwilligerswerk in Nederland. <i>Vorming</i> , 17, (6), 443-454.
Taal	Nederlands
ISBN	/
Publicatievorm	Tijdschriftartikel

2. Abstract

Dit artikel gaat over 'de' vrijwilliger in Nederland. Daarbij wordt vooral beschreven wat de 'nieuwe' vrijwilliger is, hoe deze evolutie gelopen is en wat er actueel van belang is in dit circuit. Het (maatschappelijk) belang ervan wordt meermaals in de verf gezet en de auteur geeft nadien nog enkele aanbevelingen die tot een beter 'vrijwilligersbeleid' zouden kunnen leiden.

3. Trefwoorden

Thema('s)	Vrije tijd, welzijn
Trefwoord(en)	Participatie, vrijwilliger, vrijwilligerswerk

4. Onderzoeker

Opdrachtgever	/
Onderzoeker(s)	Houtepen, J.C.M. Landelijk Beraad Plaatselijk Vormingswerk

5. Onderzoeksvraag

Onderzoeksvraag	Hoe is het gesteld met de participatiegraad in het vrijwilligerswerk? Welke verschuivingen zijn er binnen het vrijwilligerswerk in Nederland? Wie of wat is de 'nieuwe' vrijwilliger? Welke factoren spelen een rol bij de dalende/stagnerende participatiegraad bij vrijwilligersorganisaties? Hoe wordt hier beleidsmatig op ingespeeld? / Hoe kan men hier op inspelen? Welke ondersteuning moet er geboden worden?
Hypothesen	/

6. Methode

Onderzoeksmethode	Literatuurstudie: twee rapporten: 'Trendrapport Vrijwilligerswerk Voor de verandering' en 'Rapport Vrijwilligerswerk Vergeleken, Civil Society en vrijwilligerswerk III'.
Onderzochte groep	/
Bereik	Nationaal (Nederland)

7. Resultaten

Beleidsmatig	'Vrijwilligersbeleid' moet nog door veel meer gemeenten opgemaakt worden. Tot nu toe zijn
--------------	---

	het enkel de grotere gemeenten die er werk van maken.
Ondersteuning	Belang van een actieve benadering: De overheid stapt naar de burger en zoekt de vrijwilligersorganisaties op. Belang van een gedegen situatieanalyse. Afstemming en samenwerking tussen vrijwilligersorganisaties wordt gerealiseerd. Gezamenlijk kan er gewerkt worden aan een verbetering van het imago en het aantrekkelijk maken.
Participatiegraad	De deelname van jongeren is gering en reeds sterk gedaald. Ook algemeen gezien is de bereidheid tot vrijwilligerswerk aan het teruglopen. Veel studenten zijn weggevallen omwille van studie- en prestatiedruk. Jongeren tonen wel interesse voor concrete, kortstondige evenementen.
Factoren die een rol spelen	Het verenigingsleven/vrijwilligerswerk verandert sterk door maatschappelijke ontwikkelingen: Combineren van arbeid (veelal tweeverdieners) en huishouden Ontkerkelijkheid (kerkgang heeft direct effect op bereidheid) Grotere individualisering
De 'nieuwe' vrijwilliger	Flexibel: niet meer voor jaren gebonden aan één en dezelfde vereniging Gericht op incidentele, kortstondige inzet met minder verplichting voor langere termijn Geïnteresseerd in onderwerpen en activiteiten die in overeenstemming zijn met persoonlijke competenties en voorkeuren Niet vanzelfsprekend gericht op activiteiten of organisaties waar traditioneel familieleden lid van waren Vooral als hij of zij jong is, relatief vaak geïnteresseerd in actiegroepen en bereid tot inzet voor specifieke doelgroepen.

8. Publicaties op basis van hetzelfde onderzoek

/

9. Beleidsaanbevelingen

Ja

10. Samenvatting

Dit artikel gaat over 'de' vrijwilliger in Nederland. Daarbij wordt vooral beschreven wat de 'nieuwe' vrijwilliger is, hoe deze evolutie gelopen is en wat er actueel van belang is in dit circuit. De auteur bestudeerde daarvoor twee rapporten: 'Tendrapport Vrijwilligerswerk Voor de verandering' en 'Rapport Vrijwilligerswerk Vergeleken, Civil Society en vrijwilligerswerk III'.

In het eerste deel van dit artikel geeft de auteur een situatieschets van het Nederlandse vrijwilligerswerk. De participatiegraad is groot maar begint af te nemen. Door ontwikkelingen op de arbeidsmarkt schiet er bovendien minder tijd over en de kieskeurigheid t.a.v. vrijwilligerswerk neemt toe. Culturele veranderingen veroorzaken een nieuw type vrijwilliger.

Inzake vrijwilligersbeleid (het tweede deel) hebben de verschillende overheden afspraken gemaakt over een taakverdeling waarbij het rijk de beleidskaders uitzet, de gemeente de randvoorwaarden schept op lokaal niveau en de provincie stimuleert en faciliteert. Aan verenigingen en vrijwilligersorganisaties wordt echter te weinig ondersteuning geboden. In het artikel worden tenslotte een aantal krachtlijnen geschetst voor ondersteuning van het vrijwilligerswerk.